

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 46/15
U Luxembourg 29. travnja 2015.

Presuda u predmetu C-528/13
Geoffrey Léger / Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des
femmes i Établissement français du sang

Trajno odbijanje davanja krvi za muškarce koji su imali spolne odnose s muškarcima može biti opravdano s obzirom na prevladavajuću situaciju u dotičnoj državi članici

Potrebno je utvrditi da za te osobe postoji visok rizik dobivanja ozbiljnih zaraznih bolesti, poput osobito HIV-a, te da učinkovite tehnike otkrivanja ili manje ograničavajuće metode za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja primatelja nisu dostatne

Liječnik u Établissement français du sang u Metzu (Francuska) odbio je 29. travnja 2009. kao davatelja krvi g. Légera jer je potonji održavao spolni odnos s drugim muškarcem, a francusko pravo trajno odbija davanje krvi muškarcima koji su imali takve spolne odnose. Budući da je g. Léger osporavao tu odluku, upravni sud u Strasbourgu (Francuska) postavio je upit Sudu o usklađenosti takvog trajnog odbijanja s jednom direktivom Unije¹. Prema toj direktivi, osobe koje njihovo seksualno ponašanje dovodi u visok rizik dobivanja ozbiljnih zaraznih bolesti prenosivih krvlju trajno se odbijaju kao davatelji krvi.

Sud u svojoj danas donesenoj presudi ponajprije navodi da bi upravni sud u Strasbourgu morao utvrditi **postoji li u Francuskoj visok rizik od dobivanja ozbiljnih zaraznih bolesti koje se mogu prenositi krvlju u slučaju muškarca koji je imao spolne odnose s drugim muškarcem**. U svrhu te analize upravni sud u Strasbourgu mora uzeti u obzir **epidemiološku situaciju u Francuskoj** koja, prema mišljenju francuske vlade i Komisije, ima posebno obilježje. U tom pogledu Sud naglašava da su, prema podacima koji su mu bili dostavljeni, gotovo svi slučajevi zaraze HIV-om u razdoblju od 2003. do 2008. proizašli iz spolnog odnosa te da se polovica novih slučajeva odnosi na muškarce koji su imali spolne odnose s drugim muškarcima. Tijekom tog istog razdoblja taj je dio populacije bio najugroženiji od zaraze HIV-om, s 200 puta većom stopom pojavnosti u odnosu na francusku heteroseksualnu populaciju. Naposljetku, u Francuskoj je prevalencija HIV-a u grupi muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima najviša od svih promatranih država Europe i Srednje Azije. Upravni sud u Strasbourgu morat će dakle provjeriti pouzdanost i aktualnu relevantnost tih podataka.

Čak i pod pretpostavkom u kojoj bi upravni sud u Strasbourgu smatrao da su muškarci koji imaju spolne odnose s drugim muškarcima izloženi u Francuskoj visokom riziku dobivanja bolesti poput HIV-a, postavlja se pitanje usklađenosti trajne kontraindikacije za davanje krvi s temeljnim pravima Unije i, osobito, **načelom nediskriminacije na temelju spolne orijentacije**².

Budući da francusko zakonodavstvo može sadržavati diskriminaciju na temelju spolne orijentacije u pogledu muških homoseksualnih osoba, Sud podsjeća na to da je svako ograničenje prava i sloboda priznatih Poveljom Europske unije o temeljnim slobodama moguće samo ako je potrebno i ako doista odgovara ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba. U tom pogledu Sud smatra da ako odbijanje predviđeno francuskim zakonodavstvom pridonosi smanjenju na minimum rizika od prenošenja zarazne bolesti na primatelje i, stoga, općem cilju osiguranja visoke razine zaštite zdravlja ljudi, **moguće je**

¹ Direktiva Komisije 2004/33/EZ od 22. ožujka 2004. o provedbi Direktive 2002/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na određene tehničke zahtjeve za krv i krvne sastojke (SL L 91, str. 25.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 14., str. 14.).

² Članak 21. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

nepoštovanje načela proporcionalnosti. Naime, ne može se isključiti da je HIV moguće otkriti učinkovitim tehnikama koje bi mogle osigurati visoku razinu zaštite zdravlja primatelja. Nacionalni sud mora provjeriti postoje li takve tehnike, uzimajući u obzir da bi ispitivanja trebalo provesti u skladu s najnovijim znanstvenim i tehničkim postupcima.

U slučaju da takve tehnike ne postoje, upravni sud u Strasbourgu trebao bi provjeriti postoje li **za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja primatelja manje ograničavajuće metode nego što je to trajno odbijanje davatelja krvi** i, osobito, mogu li upitnik i osobni intervju, koje provodi zdravstveni stručnjak, omogućiti preciznije utvrđivanje rizičnih seksualnih ponašanja.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako veže i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Fotografije objave presude dostupne su na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106